Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

Рік II. Луцьк, неділя дня 3 Квітня 1927 р. Ч. 14 (21.)

УКРАЇНСЬКА ГРОМАДА

Орган Української Національної Думки.

Виходить що-неділі.

Ціна 20 гр.

Адреса редакції й адміністрації: ЛУЦЬК на Волині, Алеї Б. Хороброго, 70.

Передплата: в краю: на 1 місяць 1 зол., чвертьрічно 3 зол., на пів року 5 зол. 50 гр., на рік 10 зол.; за границею: на рік 2 америк. доляри або їх вартість в иншій валюті.

Рукописів не звертається. — Оголошення після умови. Непідписаних дописів не приймається.

Дивіться на їх пальці.

Наше громадянство в дуже тяжких умовах сучасности хапається за кожне слово розради, а вже найлекше піддає робленим надіям на те, що „робітничі маси инших народів" допоможуть йому вирватись з лабе тзлиднів і нужди. З другого боку наше громадянство, особливо на селі, дуже легко схиляється на бік тих, що вміють перед ним „пустити сльозу", вилаяти вуличною лайкою тих, що його кривдять,—що всю вину за лихо нашого народу зволюють на когось, що в його лихові винні тільки инші. Під впливом того всього падає дає в народі всяка творча праця, а в часі приспаної уваги народу всякі політичні спекулянти роблять над народом ріжні свої експерiменти

На таку хитрість беруться всі ті елементи в народі, яким потрібний наш народ для їх особистих чи групових інтересів. Життя-ж народу вимагає чогось иншого Практика життєва показує, що чого сам не зробиш, того й мати не будеш, коли ж хто й зробить що для тебе, то пізніще з цього радий не будеш. Не дурний вигадав, що кожна рука до себе крива.

На таку хитрість взялися на наших землях всякі лівi польські партії, особливо П. П. С., які вже тепер мають сміливість казати, що наш народ на Волині вони репрезентують. Кажуть це, бо таки чимало найшлось в нас таких, що в надії на обіцяну землю, покупили по 3·50 зол. книжечки пепеесівського „звйонзку роботнікуф рольних".

На таку хитрість взялися в нас і наші молоді сельроби. Пишуть, балакають і коли більше нічего не читаєш, нічого не чуєш—здається правда, вони за народ. Але коли блище приглянетесь та розберетесь у всьому, поглянете на їхню працю, то побачите зовсім що иншого. Одні свідомо, а більше несвідомо руйнують надбання нашого народу, руйнують його сили, засмічують, забагнюють йому шлях до скоріщого визволення, яке може прийти тільки через свідомість, збірні зусилля всього народу, боротьбу власними силами з ворогами, а ще більше з добрими „приятелями", яких тепер у нашого народу більше, як ворогів.

Найкращим способом пізнавати отаких „добрих приятелів", дорадників, то дивитися, як то кажуть, на їх пальці. Це ніколи не заведе, а чорна робота видасть і найбільшого хитруна.

Досі ми тільки читали й чули слова сельробів. Тепер щораз більше стрічаємось з їхньою „працею". Покиньмо на час слова, а погляньмо на діла. Вони дуже повчаючі і вони найкраще виявляють дійсну суть сельробів. Перед нами три зразки сельробівської праці: Загальні збори „Просвіти" в Рівному („Укр Гр" Ч 13), в Луцьку й у Кремянці. Приглянемося їм, а тоді не помилимось в тому, хто вони й що вони.

Трагедія „Просвіти", народу, людини.

[З приводу Загальних Зборів Т-ва „Просвіта" в Луцьку дня 27.III ц. р.].

Дивитись було з боку, то Загальні Збори Т-ва „Просвіта" в Луцьку дня 27.III ц. р. випали багато краще, як в попередні роки. Дійсно можна було мати враження, що, як закінчив Збори голова п. Бондарук, Збори виявили зацікавлення освітньою працею і мали діловий характер. На Зборах було представлених 30 філій, присутніх понад 150 чоловік, були доклади ради про працю взагалі й по секціях, пару сторонніх голосів і— мовчазна згода на доклади всіх присутніх. Ніби повне розуміння справи й повна гармонія між радою і членами Т-ва, праця і спокій. З поміж загальних справ слід би ще виділити філію „Просвіти" в Олиці, яка прислала аж 20 представників на Збори та ще й прислала 16 членів повітового Т-ва з яких 13 Рада „Просвіта" приняла, правда, тільки на передодні Зборів. На жаль оце останнє й кидає на Збори зовсім инше світло.

Сьогодня вже кожний свідомий українець знає, що таке „Сельроб". Останній комунікат посла Павла Васильчука (Укр. Гром Ч.13) остаточно зняв заслону з того, що ховається під фірмою „Сель-роб". Отже, що собою на ділі уявляли останні Заг. Збори Т-ва „Просвіта" в Луцьку, вистарчить, коли сказати, що вони відбувались під знаком „Сель-роба". Вони теж кинули ще краще світло на акцію „Сельроба", яка не має собі нічого рівного в світі; щось подібного бачили ще тільки ті, що були в російській армії підчас революції, коли кашоварів вибирано командірами полків, або в краю різали панів, бо „хоч ви і добрий пан, але мусимо вас зарізати. Ліворуція".

Сель-роби прийшли на Збори з особливо добре змобілізованою своєю Оликою без найменшої думки про освітню працю; ніхто й словом не одізвався в справах „Просвіти". Зате в їх гурті була видана команда: „не ламать фронту", „лучше чорта, як ундівця або радикала вибрать". Дарма, що зпевністю ніхто з них, включаючи навіть їхнього командіра, олицького платного секретаря Сель-Робу, Петровича, зеленого поняття не має про те, що то таке УНДО, або радикал та, що таке праця „Просвіти" Але—такий був наказ.

Виявили це і кандидатури сельробів: Іван Федорук, який ніколи не брав живіщої участи, а вже давно усунувся зовсім від громадського життя і навіть, як член Надзірної Ради Українбанку був тільки всього на першому її засіданні на заступника голови Т-ва; Петрович, який недавно ще служив би був вірою і правдою кожному, що дав би йому посаду, і нічим незамітний молодий селянин Гребень з села Жорнище-на членів Ревізійної Комісії, а найважніще —Юстин Омельчук на голову Т-ва (по непорозумінню) і на секретаря (зовсім серйозно, бо умовлено між сельробами).

Ця остання кандидатура — це правдива трагедія Т-ва „Просвіта", по скільки це в Т-ві можливе; це трагедія нашого народу, по скільки такі випадки в часі наших визвольних змагань руйнували нашу справу; це трагедія самого Омельчука, яку він зрозуміє вже дуже скоро, коли стрінеться з жорстокою дійсністю вимог сучасного життя людини Ніхто тому не повірив би, коли б не було так багато свідків того безпримірного, жалю гідного факту.

Хто такий Юстин Омельчук?

Це сирота, ще тільки вчера учень 6-ої кляси української гімназії в Луцьку. Українське громадянство підтримувало його, чим могло, а врешті влаштувало при Т-ві „Просвіта", щоб уможливити йому скінчення гімназії. Успіхи його в гімназії як і здібности були середні. І отой вихованець громади остається в минулому році в 6 ій клясі на другий рік. Цього року починає ходити другий рік до 6 ої кляси, але вже встиг підпасти під вплив Сель-роба і всього тільки пару місяців, як зовсім залишив гімназію. І отой „діяч", отой хлопчисько тепер в Т-ві „Просвіта", як господар хвалиться: „Я маю силу, і що хочу, те зроблю"! Годі! Чи треба це ще пояснювати? Чи багато часу мине, коли він плакатиме на себе, проклинатиме тих, що школи не дали йому скінчити?..

А його кандидатура була серйозною. Голова Зборів зовсім поважно прочитував її, коли по непорозумінню була подана на голову Т-ва, а потім, так-же потрактував її на секретаря Т-ва. Не багато помогли переконування п. Ковалевського, який доказував, що становище секретаря Т-ва „Просвіта" за поважне, щоб на його висувати Омельчука, що для цього „треба щось і в голові мати". „Шановний" кандидат „ласкаво" передав свої голоси, п. Марковському (недавньому свойому учителеві) тільки тоді, коли голова Зборів пояснив, що посада секретаря є безплатною і Омельчукові не буде з чого жити в Луцьку. Але навіть після того, як Омельчук зняв свою кандидатуру, на нього впало таки 28 голосів. Ясно, що його кандидатура й на голову Т-ва була запевненою. Це й є найкращий зразок розуміння освітньої справи і діловість з боку зібраних на Зборах. Хай застановляться над тим всі філії „Просвіта" й зміркують, чи представники їхні добре дбали про освітню справу, чи мали що иншого на увазі.

Був ще й инший дуже цікавий випадок на Зборах, який також дуже добре характеризує свідомість юних сельробів луцького повіту. Але про це иншим разом.

Проте справа „Просвіти" не стоїть тепер так дуже зле. До Ради війшли все таки люде, що можуть повести по правильному шляху Т-во „Просвіта". Головою Т-ва остався п. Евг Петриківський, заступниками п.п. Власовський і Федорук, секретарем п. Марковський і скарбником п. Бондарук. До Ревізійної Комісії війшли пп. Шкляр, Чирко і Петрович. Завдячувати це треба тільки тому, що Сельроби зовсім не мають в Луцьку людей до праці, хіба що тільки до псування готового, та лише на сміх могли виставити до Ради тільки кандидатуру Омельчука.

ХУЛІГАНИ.

(м. Кремянець).

Тих хуліган в громадянство наше мало нагоду побачити на Загальних Зборах „Просвіти", що відбулися в Кремянці минулої неділі (27 го березня). Мало нагоду їх побачити на власні очи і пересвідчитись, чого вони варті та яку шкоду можуть вони принести нашому молодому ще й недосвідченому громадянству, коли тільки не буде вжито збірних заходів проти них, проти їх розтліваючого впливу на наше село. Добре сталося, що тих хуліганів, які називають себе „поступовою молоддю", побачили представники села, куди переважно силкуються внести отсі „поступовці" свою гангрену. Побачили їх при їх роботі: почули їх безглузді промови, довідались про їх домагання, подиктовані згори і направлені проти „Просвіти", почули крики, свист, тупання ногами, дикий рик і галас, грання на гармошках—все те, чим вони хотіли заглушити неприємних їм промовців і зірвати Збори,—словом-побачили тих птащенят і тепер знають, чого вони варті. Через те добре зробила Президія Зборів, що не піддалась провокації, не закрила Зборів, не викинула силою хуліганів із салі, а проявила багато холодної крови й спокою та дала змогу їм показати себе „спереду і ззаду", а селянам побачити цей мотлох, цей витвір пащуківсько сельробівського впливу.

Не вдалось відомим махерам через своїх агентів опанувати Кремянецькою „Просвітою", не вдалось опанувати те, що не ними створене і не для їхніх шкідливих експериментів. Кремянецька „Просвіта" лишилась в руках освічених осіб, досвідчених працьовників на українській культурній ниві. Під їх проводом маємо надію — Кремянецька „Просвіта" не зійде на манівці, буде по давньому нести в наші села світиво чистої української „Просвіти" та своєрідне суто українське усвідомлювання нашого народа, бережучи „Просвіти" од зазіхань ріжних шкідників, як ока в лобі.

Н.

Хто власного ума не має,
То з книг не вийде ум йому;
Хто є сліпий на обі оці,
То що по зеркалі йому?

І. Франко.

Онисько Терпуг.

Лебідь, рак та щука.

(Сучасна байка для дорослих дітей).

Сталась раз кумедна штука:
Лебідь-красень, Рак премудрий та
стара хитрунка Щука
Навантаженого човна
Узялися перевезти до далекого
села.
По дощах же річка повна
І буркливая була.
Хвиля човен і понесла.
І хоч як працюють весла
(Крила, клешні і плавці)
Та ніщо не помагає,
Бо ладу у них немає—
Рвуть у різні кінці!..
Рветься вгору той, хитає,
Той вперед, а той назад,—
Бо чудово кожне знає
Тільки звичний рідній лад!..
Але й дива тут нема,
Во єднання неприродне,
Тож і заходи дарма
Розпорошились безплодні.
Бо коли ти сам літаєш,
То єднайся з літуном,
А як воду полюбляєш,
Шлях найкращий з пливуном,
(Тільки, Щуко ненажеро, як що
згода у воді—
Риб не їж ти хоч тоді.)
А ти Раче небораче,
Стережися птах найпаче.
Ліпш ховайсь серед пітьми—
Жди там рачої чуми...

Англія-Польща-Україна.

Відгук нашої статті у „Глосі Правди“.

У кількох попередніх числах нашої газети ми навели низку голосів польської і закордонної преси про українську справу. Пояснення отого зацікавлення Україною ми подали у передовій статті в останньому числі „Української Громади“ під заголовком: „**Чому про нас заговорили**“? Про цю статтю находимо згадку у варшавському польському щоденнику „Глос Правди“, т. зв. „органі Пілсудчиків“, з яким уряд ніби то нічого спільного не має, та який проте стоїть до нинішнього уряду дуже близько. Ось в „Огляді преси“ у числі з дня 29 ц. м. читаємо там таке:

„*Англія—Польща—Україна*“.

Відомий уже погляд, що Англія віднайшла Польщу в Китаю. Меньше-більше ту саму думку переводить „Час“ (великий щоденник у Кракові“ —прим. Ред.), який доказує, що події на Далекому Сході примусили Англію пильніше зайнятися справою Европи. Цікаво, що про те саме говорить „Українська Громада“, заступаючи слово „Польща“ словом „Україна“, пояснюючи собі Шанхаєм українську дискусію, розпочату на сторінках „Глосу Правди“. Тільки, що ми займалися цією справою багато давніше, поки Кантон загрозив володарям Альбіону“.

„Огляд Преси“ в „Глосі Правди веде пан „АДУЗ“—Адам Узембло, якого голосну статтю п. н. „Признання самостійности“ в свій час ми докладно переказали. Своєю теперішньою увагою під нашу адресу він примушує нас пригадати йому, чому то саме Польща—або вірніше, один відлам польських політиків, згуртований нині у таборі „Пілсудчиків“ „займався вже „багато давніше“ українською справою і наскільки це нам бажано на майбутнє.

Зробимо це, з недостачі місця у нинішньому числі, найблищим разом.

Нова „передишка“.

Сойм отримав довшу відпуску!

(Від нашого варшавського кореспондента).

Як було у нас заповіджено в останньому числі, сойм зібрався знов на засіданню у минулу пятницю, 25 березня. На черзі нарад стояло кілька справ, та вже не довелося полагодити їх, бо соймову сесію (зібрання) раптом—закрито.

А сталося це так. Напередодні, себ-то в минулий четвер, приїхав до сойму ад'ютант маршалка Пілсудского і від імени свого начальника попросив маршалка сойму Ратая до Бельведеру (палацу, де живе тепер Пілсудскі). Там же марш. Пілсудскі заявив марш. Ратаєві, що уряд рішив закрити сесію, бо, мовляв, що конституційно передбачена звичайна „буджетова сесія“ отож після ухвалення буджету треба виразно зазначити, що звичайна „буджетова сесія“ закінчена. Уряд—сказав дальше Пілсудскі—має намір після Великодних Свят скликати „надзвичайну сесію“, щоби дати змогу соймові радити над тими справами, які ще є неполагоджені. Таке заявлено маршалкові сойму, однак не сказано йому, коли саме сойм буде зачинений, ані теж, коли його знов скличуть. Думали, що сойм радитиме ще кілька днів. Але ось слідуючого дня, у пятницю в пол.день, відбулася на Замку, у Президента Польщі Мосціцкого т. зв. „Кабінетова Рада“ (засідання ради міністрів під головуванням Президента Республики), на якій презид. Мосціцкі підписав розпорядження про закриття буджетової сесії, покликуючись на 25 сгаттю конституції, яка дає йому на це право.

В пятницю пополудні о 3 год. зібрався сойм. Радили дальше над законом про збори. Від імени українців говорив посол **Хруцький**. Переголосували закон раз, але не закінчили голосування, бо зголошено до того закону ріжні поправки, а соймові приписи забороняють переводити всі три, потрібні для правосильности закону, голосування, як що в між-часі зголосять якісь зміни. Саме тоді війшов на салю засідань заступник марш Пілсудского віцепрем'єр Бартель і відчитав розпорядження за підписами презид. Мосціцкого і марш. Ратая про закриття сесії. Того-ж самого дня соймовий будинок геть опустів, бо всі посли мерщій пороз'їздилися по домах.

Проти президентського розпорядку ніхто з послів не протестував, бо, як сказано, конституція дає йому право до такого вчинку. Зате праві реакційні польські партії відгрожуються, що коли зараз після Великодня уряд сам не скличе знов сойму, то вони зберуть одну третину всіх посольських підписів і самі собі сойм відкриють (так дозволяє конституція). Річ у тім, що вони хотять за всяку ціну перепerти ще зміну виборчої ординації. Тимчасом кажуть, що уряд хоче зажадати від сойму повновластей на право змінити ординацію декретом. Для нас українців одна мара: закон, ухвалений польськими послами, чи президентський декрет, сфабрикований польськими міністрами, все одно битиме головно по інтересах „національних меншостей“, себ-то в першу чергу українців.

Що-ж торкається законів про самоврядування, то тут теж іде гра з двох сторін. Сойм ніби то рішений ці закони таки ухвалити, а уряд уважає, що це річ зайва, бо нею повинен зайнятися спокійно щойно слідуючий сойм.

Поки-що посли відпочивають, а в соймі царить мир, тишина і „благоденствіє“. Наступила „передишка“ у тихій завзятій війні поміж соймом та урядом, але дасть Бог, через кілька тижнів війна наново розпалиться.

Очевидно, що не трудно знати, хто вийде побідником, тим більше, що цей сойм уже старушок і доживає решту своїх безславних днів.

Володимирський Собор.

Володимирські москалі перерахувалися, коли думали, що вистарчить одних наклепів, підступу та брехні, щоби відібрати від українців собор. Їхня чорна робота випливає щораз більше на верх, а парафіяне, серед яких є тільки жменька москалів, заняли гідне і виразне становище в обороні своєї української мови в соборі.

Дня 20 березня ц. р. відбулось у Володимирі з дозволу староства парафіяльне зібрання в звязку з постановою Синоду про передачу собору москалям, що на зовні називається — „для славянської відправи Богослуження“. На тому зібранню зложено, за 119 підписами, прохання до Синоду й міністра віроісповідань, в якому протестується проти самого виразу „передача Собору“, та ще при особливо урочистій обстановці, начеб це мало бути якимсь торжеством православія над іновірцями чи еретиками. „Ісповідуємо—кажеться в проханню: православну віру наших прадідів і не вважаємо єрєсю богослуження українською мовою, тим більше, що це було дозволено постановою Св. Синода з 3.IX 1924.“ — Далі заперечується московським вісткам, що в звязку з постановою про передачу собору москалям настало „успокоеніе в приходе“, бо це розраховано на те, щоб „викликати в парафії обурення та ексцеси, звалити вину на українців і викликати проти них поліційне та судове переслідування“. Що-ж до 1500 підписів, які москалі зібрали за славянською службою, то в проханню доказується свідками, що багато осіб підписано без їхнього відома, або проти їх волі, що є там підписані і римо-католики й малолітні діти, підписані там і особи з инших парафій, а найважніще, що багато підписів набрано там підступом і обманом; прм. казали, що підписи збіраються, щоб одібрати землю від осадників, щоб дістати допомогу на ремонт церкви, щоб поляки не забрали собору і т. и. Прохання закінчується тим, щоби призначити у Володимирі плебісцит в справі богослужбов мови в соборі, а до того, щоб правилось в соборі по українськи.

Крім того прохання переслано до Міністерства Віроісповідань подання з 1500 підписами за українську відправу Службу у соборі.

Собор мав перейти на славянську Службу з дня 7 квітня. Одначе новий настоятель Боришкевич вирішив не чекати, а на власну руку захопити собор для москалів.

Кооперація в чеському селі.

Теперішній президент чехословацької республики проф. Масарик в одній з своїх праць про чеську справу зазначає, що чеське відродження пройшло три етапи в свойому розвиткові: фільольогічний, економічний і політичний. З початку творилась і вироблялась мова і йшли суперечки про те, які права вона може і повинна мати. Пізніше почався рух і боротьба за опанування господарського життя, за те, щоби вирвати з чужих рук промисл і торговлю, щоб поліпшити становище хлібороба. Коли перейдений був цей другий етап, стало на порядок денний питання про власну державу.

Цей поділ проф. Масарика, який стосує його до історії чеського руху, має своє значіння й для нас. Він виразно підкреслює, яке значіння має для кожного пригніченого народу—здобути господарську незалежність, стати на власні ноги в економічному житті. Тому народові, який не може стати господарем на власній землі, який не може добре поставити у себе сільського господарства, збудувати власний промисел і торговлю, трудно набути і вдержати політичні права.

Ми лише починаємо будувати своє національне господарство; промисл і торговля у нас в чужих руках; чужі люде тягнуть зиски, переробляючи ті сирові продукти, які здобуваються на наших землях; не в наших руках торговля; навіть споконвічне наше заняття — хліборобство—стоїть так, що наш хлібороб—це не самостійний господар, а скорійше жебрак. Ще багато, дуже багато роботи перед нами, щоби перестати бути чужими наймитами і жебраками на власній землі. Мусимо вчитися в других народів, які колись були теж в такому стані, як ми. Одним з прикладів, який нам треба знати, за яким нам треба йти — це приклад чеського народу. Так само колись у чехів весь промисел, торговля, ціле економічне життя було не в чеських руках. Але довгою, систематичною, впертою роботою і енергією чехи в кілька десятків років це становище змінили цілком;—тепер вони в господарському відношенні самі пани на своїй землі. Одним з тих засобів, який поміг чехам прийти до економічної сили і значіння, була кооперація, передовсім кооперація на селі. На 1 січня 1926 р. в чехословацькій республиці було 14.886 кооперативних організацій, які мають понад 1.800.000 членів. Коли рахувати, що де-які з членів кооператив беруть участь в кількох кооперативах, загальне число кооператив можна рахувати більш - менш в 1.500.000 людей; що коли приняти на увагу, що кожен член кооперативи використовує кооперативу не тільки для себе, а й для потреб своєї родини, яка складається в середньому з 4-5 осіб, то вийде, що кооперативи обслуговують до сими міліонів населення, а це виходить коло половини всього населення чехословацької республики. Так виглядає розвиток кооперації для цілої чехословацької республики—для Чехії разом зі Словаччиною і Закарпатською Україною. Ще більш показні цифри будуть, коли взяти розвиток кооперації лише на чеських землях—в Чехії, Моравах і Шлеську; на цих землях на 9 і пів міліонів людности було більше як 12.000 кооператив; на 10 квадр. кільометрів там припадає 1 кооператива.

Порівняймо цей розвиток кооперації з нашим! Та й то сказати: легко було чехам досягти цього розвитку, коли вони є народом освіченим культурним. Слід памятати, що в Чехії на всю людність, старшу до 10 років, припадає 2,1 проц. неписьменних, на Моравах - 2,9 проц., на Шлеську - 3,7 проц.

Серед окремих галузів кооперації майбільше й найширше в чехословацькій республиці розвинені ріжні роди сільсько-господарської кооперації. В 1925 році Центрокооператив, об'єднання центральних союзів сільсько-господарської кооперації, об'єднував через свої союзи 8.254 кооперативи. До цього об'єднання входять центральні союзи сільсько-господарських кооператив—чеських, словацьких, німецьких, польських (на чеському Тешині) і українських (з Закарпатської України). Найбільш сильну і впливову організацію поміж ними складає центральний союз чеських сільсько-господарських кооператив в Празі.

Розвиток кооперації на селі в Чехії (тут і далі беремо тільки властиву Чехію без Словаччини) почався з 90 років минулого століття організацією кредитових кооператив по системі Райфайзена; в Чехії ці товариства носять назву по імени їх першого організатора д-ра Кампеліка — „кампелічок“. В 1896 році був заснований Центральний Союз сільсько-господарських кооператив, до якого увійшло 46 кампелічок. В 1924 році цей союз мав 1667 товариств, які мали 176.277 членів; в цих товариствах було на

„Передачу“ собору православ-
ним москалям (!) мав особисто ро-
бити Архиеп. Феодосій на Благо-
віщення, але він, довідавшися про
рішучий настрій володимирської
парафії та про неминучість забу-
рень, відмовився від тої „чести“...
Тоді свящ. Боришкевич у суботу
26.III скликав до себе весь місце-
вий комітет Р. Н. О. на чолі з бра-
корозвідчиком Комаревичем і його
співробітником Зубовичем, потім
за їхньою порадою закликав поль-
ську поліцію і щойно тоді пішов
до собор у правити першу всевічну
славянську. Не помогли жадні про-
тести і прозьби.

На другий день, у неділю 27.III
знов було закликано поліцію, бо
мала відбутися перша славянська
літургія. Але зібралося стільки на-
роду (на вістку про провікацію
о. Боришкевича та про самовільне
скасування ним українського Бого-
служення), а зібраний натовп за-
няв таку гостру позіцію, що всі
москалі повтікали, сам о. Бориш-
кевич перелякався й роспорядився
правити Службу Божу знов по-ук-
раїнськи, хоч додав, що це—
тільки на цей раз!.. Цікаво, що
бунтарі, які намовили його на ту
провокацію, як напр. уповноважений
Р. Н. О. Комаревич, навіть не
з'явився до собору, знаючи, яку
бурю він спровокував. Дивно тільки
що свящ. Боришкевич так по-дитя-
чому слухає вказівок москалів,
яких тут, як він вже й сам переко-
нався, лише маленька жменька. Але
відомо—москаль за москалем завше
тягне.

Про всі ці події складено акт, який одіслано до вищої влади духовної і цівільної.

Боротьба за український собор у Володимирі прийняла дуже гострий характер і подібні провокації можуть мати сумні наслідки.

——

Ліквідація „НПХ“ і „Білоруської Громади“ продовжується.

В попередньому числі ми вже писали про те, що міністерство внутрішніх справ видало роспорядження про признання польської „Незалежної Партії Хлопської“ і „Білоруської Сел.-Робіт. Громади“ нелегальними, а в звязку з тим всі, хто належатиме до цих партій, притягатимуться до карної відповідальности. В звязку з цим по цілій Польщі поліція переводить ліквідацію тих партій. Багато людей арештовано, особливо на Виленщині й Гродненщині, де головним чином ті партії працювали. У багатьох арештованих, як подає польська преса, найдено компромітуючі матеріяли і навіть багато зброї. На Виленщині ліквідовано до 500 гуртків „Громади“, а на Гродненщині—200. В звязку з тим закрито білоруські банки та сконфісковзно їх майно то гроші. Рівнож закрито часописи—органи тих партій, а редакторів частинно заарештовано, частинно потягнуто до відповідальности. Соймовий клюб НПХ видав комунікат, в якому протестує проти безправного роспорядження влади про розвязання партії і заявляє, шо й далі вважає себе партією легальною й не дивлячись на наслідки, буде продовжувати діяльність партії та в цій справі звертається до Найв. Адміністраційного Трибуналу.

„Закувати в кайдани може себе дати тільки дурний або слабий, невільником може зостатись тільки подлий.

Людина чесна поставить на карту все, аби лиш до того не допустити“.

З промови В. Вітоса.

Що діється в світі.

ЗНОВ БАЛКАН. Останніми часами затрівожив европейські держави знов той самий Балкан, який вже й в поговірку попав за свої вічно непокійні відносини, з якого розпочалась і світова пожежа 1914 р. Як відомо, Італія заключила договір з малою Альбавією на Балкані, це занепокоїло і було навіть причиною міністерської крізи в Югославії, а тепер—Італія рознесла по світі вістку, що Югославія готується до війни проти Італії. Ще більший галас счинився, коли один югославянський посол зневажив в парляменті італійського посла. Конфлікт до того загострився, що побоювались поважних наслідків—війни. У справу вмішались політики великих держав і почали втихомирювати гарячих мешканців півдня. Тепер неначеб то конфлікт злагіднився і є на дорозі до полагодження

В КИТАЮ. Після здобуття Шанхаю кантонська армія пішла наступом на Пекін, оставляючи чужоземні концесії в Шанхаю пока в спокою. Правда—командування кантонської армії вислало ультіматум чужоземцям, щоби зняли барикади при вході до концесій, але їх домагання ніхто не виконав, а примушувати до цього чужинців кантонці видко наразі не будуть, бо, як сказав головнокомандуючий кант. армії представникові преси, кантонці на концесії нападати не будуть У Шанхайській справі замітне, що Японія й Америка готові йти до згоди з Кантоном, натомість Англія заявила, що на ніякі дальші уступки не піде. Є це впертість диктована політикою більшовиків, які всіми силами підривають на Сході авторітет Англії, а у себе дома зорганізували ряд демонстрацій з приводу побід Кантону.

Угорщина приступає до протибільшовицького бльоку

Мадярський прем'єр гр. Бетлен їде до Риму 6 або 7 квітня. В звязку з цим заграничні часописи пишуть, що Малярщина (Угорщина) має прилучитись до протибільшовицького бльоку держав, до якого входили-б: Фінляндія, Естонія, Латвія, Литва, Польща. Румунія й Болгарія під „командою“, звичайно Англії.

10 мілійонів на відбудову „кресів“.

Польський Уряд признав кредитову допомогу в сумі 10 мілійонів золотих на акцію відбудови на наших землях. Цікаво, хто ті гроші діставатиме.

Франція звязується з циганами.

З Букарешту повідомляють, що до Констанци в близчі дні має прибути французька ескадра під командою адмірала Буї. Цій візіті придають велике значіння в звязку з неспокоем на Балканах.

Штреземан вибірається до Італії.

В часі Великодніх свят німецький міністр загр. справ Штреземан має виїхати до Італії, де відбуде переговори з Муссоліні про налагодження приязних стосунків поміж Німеччиною Італією.

Маніфестаційне віче українців в Парижі.

В четверті роковини акту 14 березня 1923 р, яким конференція Амбасадорів признала Східну Галичину Польщі, заходами „Союза Укр. Громадян у Франції“ відбулося в Парижі віче під голуванням І. Бсрщака, який виголосив реферат про положення на українських землях під Польщею Промовляло багато бесідників. На вічі були й чужинці. Ухвалено гострі резолюції проти Польщі.

Більшовицькі „вундеркінди“.

Радянська преса повідомляє про цікавий фенемен, якогось товариша Назарова, який у 1919 році, як 10 літній хлопець, вписався на університет в Ташкенті, пройшовши матеріял гімназії за один рік дома. Тепер він має 18 літ і є професором математики у цьому ж університеті („Діло“ Ч. 48).

Щоби можна було собі уявити тих „вундеркіндів“, що родить на світ земля радянська, дозвольте навести один документ. Це лист такого ж „вундеркінда“, що вчиться на такому ж університеті більшовицькому в Л.. Лист одержала моя близька знайома, що нині перебуває в Польщі. Навожу його без жадних змін, випускаючи лише те, що може зробити „неприємність“ його авторові

Ось цей лист:

„Здраствуй многоуважаем. крестная Екатерина Мих. и посилаю я тебе ниской поклон и желаю всего хорошего в вашей жизни, Вы можеть и меня не знаетя так я вам опишу про себя, я из села М.. Б... уезда сын Иван Вас. Л.., меня зовут Д... Ив. Я сам уехал из М... в 1918 году и до 1925 года не был там но вот я приежаю на Пасху 1926 год. в село М... и мне мама розказала про вас говорит у тебе крестная была Ек. Мих. и с Пасхи я стал искать вашего адреса и наконец мне ваша сестра из тех островов прислала адрес и я решил вам написать, немного о своей жизни, я дома не живу, а живу в г... Украина учусь в Институте Народного Образования на третем курсе робфака живу хорошо пока что ну одним словом постуденчиски в этом году кончаю робфак и буду учится в г. Киеве в Медицынском, мой отец Иван Вос. умер в 1917 году. Мама живет в с. М... в нашем селе много перемен как вы уехали всего описать трудно. Иван Тимоф. К... просил меня если я найду ваш адрис то передать вам от него привет, моя мама Елена Егоровна тоже передает вам привет. Ну а пока досвиданъя простите что вас побеспокоил и плохо написал, Ваш крестник Митя Л.“

Далі йде адреса, а по ній:

„до свиданья пишите ответ жду Митя я родился 3 июля 1901 год. Екатерине Михайловне“.

Хто був хоч у другій клясі нерадянської, а справжньої середньої школи, хай подумає. ***N N.***

„Рука руку миє,
і обидві брудні“.

1 січня 1925 р. вкладів 542,589.454
кч., загальна сума річних оборотів
виносила в союзних товариствах
1.323.212.297 кч. В останні роки
дальший зріст кредитових това-
риств на чеських землях йде дуже
поволі. Майже кожне чеське село
має своє кредитове товариство.
Чехія вже має цих товариств стіль-
ки, скільки її треба. Чеські креди-
тові кооперативи являються в сво-
їй фінансовій діяльности цілком не-
залежними, покладаючись тільки
на свої засоби. Вони виховали но-
ве покоління серед селянства,
привчили людність зберегати гро-
ші, направляючи на шлях ощадно-
сти молодь це зі шкільної лави
В багатьох громадах в Чехії істнує
звичай, що кожна дитина, яка
вступає до школи (в Чехії наука
шкільна обовязкова од 6 років)
одержує на кошти громади або
кооперативи вкладну книжечку на
своє імя з вкладом. Завдяки де-
шевому кредитові, який дають то-
вариства своїм членам, чеське се-
лянство визволено з рук лихварів,
чеське хліборобство піднеслось на
високу ступінь розвитку і стан
його перед війною дорівнювався
високо розвиненому німецькому
хліборобству.

Крім „кампелічок“ чеське село знає ще кредитові установи другого типу—сільські позичкові каси. Цих кас на 1 січня 1926 року було в Чехії 939. Кредитові установи того і другого типу в своїй діяльности зібрали той капітал, який потрібний для ширшої роботи, направленої до всестороннього обслуговання сільського господарства. Дуже помилився-б той, хто би рішив, що чеська кооперація обмежується нескладними кредитовими операціями й прийманням вкладів. Вона розвиває дуже велику і широку роботу, яка визволила чеського селяннна од чужих посередників, яка дала можливість збудувати національну економіку. Трудно в короткій статті одзначити і перерахувати все, що робить чеська сільсько-господарська кооперація. Спинимось лише над де-чим найбільше цікавим і важним. Кредитові товариства досить давно крім кредитових операцій стали займатись закупном необхідних для своїх членів продуктів — штучних угноєнь, машин, насіння, харчових продуктів і вугля. Пізнійше для цих операцій були створені спеціяльні товариства. Поруч з операціями по закупні продуктів кооперація почала переводити операції по збуту с.-г. продуктів — збіжжа всякого роду, бараболі, сіна, яєць, худоби і т. и. Розвинулась молочарська кооперація. Виникли товариства по спільному використанню с.-г. машин. Повстали товариства по улаштованню електричних станцій, завдяки яким електричне освітлення змогло в широких розмірах поширитись на селах. Повстали поруч з тим і инші форми кооперації. Подамо де-які цифри, які ілюструють розвиток окремих операцій кооператив. Через Центральний союз сільсько господарських кооператив в Празі в 1925 році було закуплено для кооперативів 53.024 вагонів ріжних господарських матеріялів і приладів на загальну суму 167.417.140 кч., продано сільсько-господарських продуктів 8.277 вагонів на 196.085 537 кч., доставлено для війська господарських продуктів 1.912 вагонів на 26.673 171 кч. Такі обороти через один центральний союз по відділу складочних кооператив. Загальні розміри операцій без порівнання більші. Чехія має 81 кооперативних спортових заводів, 8 кооперативних заводів для вирібки крохмалю, 34 кооперативи для сушки цікорія; чеська кооперація має власні млини, пекарні, елеватори, молочарні, заводи для вирібки солоду, обрібки льону, перерібки фруктів і т. д.

Сільсько-господарська кооперація помогла чехам націоналізувати торговлю і промисловість, поклала тверді підвалини для чеської самостійности.

Коли ви попадаєте до Чехії, ви там не знайдете того заляканого, зубожілого, нещасного „хлопа“, „мужика“ Сходу Европи і Польщі, які готові хилитись перед кожним „паном“ та які так мало розуміють і свої права і свої обовязки. Чеський селянин почуває себе рівноправним громадянином своєї держави, не гіршим від кожного иншого, не низчим по своїй культурности, свідомим своїх обов'язків перед своєю батьківщиною і своїм народом. Представник теї партії, яка репрезентує селянство, стоїть тепер на чолі чеського уряду.

В цьому господарському й культурному піднесенню чеського селянина велику ролю відограла, багато заслуг положила чеська кооперація.

Чи знайдемо ми у себе енергію й силу, чи викришемо з себе тверду волю для того, щоб наблизитись до того ступня розвитку, в якому є чеський селянин?

В. С.

„Батьківщина—це великий збірний обовязок“.

Норвід

ПРОРОЦТВА НА 1927 РІК.

Учені астрольоґи предсказують, що рік 1927 буде роком катастрофічним. І так:

Францув Анду заповідає землетрус у південній Америці; Фортуні з Парижа—катастрофу в північній Америці; німець Радецький, який виворожив смерть Ебертові та Стінесові, бачить великанські стихійні шкоди у Франції, Анґлії та Німеччині. Його товариш Грім — великі пожежі у всій Европі та посуху. Так само катастрофально настроєна берлінська ясновидчиця Йордан, що каже загально про острови, які щезнуть з поверхні землі. Американець Утіковм є сміливіщим, бо вказує просто на Гельґолянд. За багато ясновидців провідує переміну політичного курсу в С.Р.С.Р., а навіть упадок більшовизму, нову революцію; Радецький каже, що російські війська займуть сусідні славянські землі, а Утіковм, що над ними засяде російський цар. Французжанка Бордеріє обіцяє своїй країні те, що всі фінансові міністри: відродження франка; до неї приєднується навіть один німецький астрольоґ. Франко-німецьке зближення ще скріпиться. Пані Йордан бачить знак смерти над кайзером, знак монархізму (але безуспішний) над Німеччиною, инші—зміцнення німецького мілітаризму і повінь у Гамбурзі. Бордеріє віщує зміну в житті Пілсудського і смерть найвизначнішого польського письменника.

ДОПИСИ

Не відставайте!

(с. Листвин, пов. Дубно).

Майже всі села Дубенщини пробудились від довгого сну, всюди істнують філії Т-ва „Просвіта", всюди селянство горнеться до освіти, знання, до організації. Тільки село Листвин ще й до цього часу спить. Чи не час пробудитись? Гляньте на своїх братів-селян по сусідніх селах, як вони культурну працю, хоча й помаленьку, але невпинно рушають вперед. Невжеж ви останетесь позаду?! Щоб не було вам соромно перед своїми братами, берітесь за діло! Відкривайте в свойому селі філію Т-ва „Просвіта" і всі цілою громадою до неї в члени вписуйтесь.

Сусід.

На що тільки наш селянин не дає.

[Воротнів і Підгайці, пов. Луцьк.]

В половині лютого ц. р. прибув з Луцька до Воротнева панок Сергій Русецький і зголосився до солтиса Степана Яковчука з паперами від луцького старости на право збірати пожертви на Базиліянський міст і памятник „Казімержа Вєлькего". Солтис доручив справу свойому заступникові В. Бондарчукові і той з панком пішов по селі. Люде жертвували, хто золотий, хто два, хто пару а хто й більше яєць, а хто—то 5 грошів. На цих останніх панок дуже обурювався, кажучи: „я не естем дзяд"..

Назбірали в селі пожертв чимало, бо то люде знають, що то значить міст (не знали мабуть тільки, на який міст та на який то памятник збірали...) Цілих два дні (15 і 16 II) збірали, а вечером 16.II зайшли до господині П. Ю—ч, пили, їли, закусували зібраними яйцями, цукерками та чеколядками себе вгощали. Після всього казав себе панок відвезти до Підгаєць.

В Підгайцях, по збірці, казав собі панок принести пляшку горілки, зварити зібрані яйця, а потім—ще й повести на вечерниці. На вечерницях один хлопець дав панкові рушника одної дівчини сховати, щоб, як то буває на вечерницях, дівчину довше затримати. Панок взяв рушника не на жарт, бо віддав його тільки тоді, коли хлопець (Т. Урбанський) пішов скаржитись до магістрату в Луцьку. Тоді тільки через робітника при будові сиріт-ського дому в Луцьку Олексія Кондратюка панок передав рушника.

Хто й на що тільки не збірає по наших селах... А наш селянин, не задумуючись над цим, дає... колиб так на свої громадські потреби не скупився... Може хоч ці два випадки спамятають декого.

Але збірка на Базиліянський міст в Луцьку та на памятник Казимира Великого особливо цікава. Що то відносна влада скаже на такі відомости про збірщика й його гулянки по селах?...

„Щирий працьовник".

[с. Новосілки, пов. Здолбунів].

5 минулого березня заходами нашого аматорського ґуртка при кооперативній читальні мала відбутись в с. Підлісках, бугринської гм. рівенського пов., вистава драми „Батраки". За браком жіночих сил в ґуртку ролю „Хотини" в цій драмі на попередніх виставах грав і тепер згодився грати один добродій з сусіднього села Посягви. По дорозі до Підлісок один з аматорів вступив в Посягві до того аматора, але його не було в хаті, а жінка сказала, що чоловік її пішов до церкви; в той самий час де-хто з ґуртка примітив, що господар хати по—за хлівцем та клунею подавсь на село. Думаючи, що у аматора на селі були якісь пильні справи і він все таки прибуде своєчасно до Підлісок, ґурток поїхав. Наближався час починать виставу, а аматора не було. Треба було виплутуватись з такого гидкого становища, бо ролі „Хотини" в драмі не було кому грати. Нічого не виходило робити, а тільки замість вистави дати концерт. Про це сповіщено присутніх, з яких більша частина покинула салю й розійшлась, а з проданих квитків ледве старчило покрити видатки за салю та на музики. Замісць того, щоб дати користь своїй читальні, ґурток остався в боргу перед підвідчиками в сумі 20 зол. Нехай цей вчинок ляже на совісти того „щирого працьовника".

Забутий.

Беріться за діло в добрий час!

[с. Вовничі на Дубенщині].

Село наше велике, але освіти в ньому досі мало. В 1926 році (4 січня) свідоміщі молодші люде заснували у нас філію Т-ва „Просвіта". До будинку, де містилась філія, спочатку люди боялись і заходити не то що вписуватись до філії. Казали: „побачимо, що їм буде за ту „Просвіту".

Пройшов рік, а нас не повішали, як вони думали. Першого року було тяжко працювати, але помало організовано аматорський ґурток і тоді робота пішла вперед. Було поставлено дві вистави, які пройшли дуже добре, а чистий прибуток пішов на купівлю книжок і часописів. Як появились у нас книжки, то стало й більше людей горнутись до Т-ва. Тепер знов зложили всі члени, яких маємо більше 30, по 5 золотих на бібліотеку, яку виписали зі Львова за 29 долярів.

Ще тільки в церкві не чуємо своєї рідньої мови. Завдяки старанням Ради філії був зорганізований і співочий церковний ґурток. Але наш о. Пекарський ніяк не погоджується відправляти в церкві по українськи, бо боїться „вищої духовної влади", а скоріще отців духовних з сусідніх сіл з благочинним Новодворським на чолі, що в січні ц. р. з'їхались у нас в Вовничах і заборонили йому служити по українськи (до того він служив по українськи в селі Рудлеві), бо й від них вимагають свої парафіяне служби у рідній мові, а вони, „отци духовние", не вміють, а більше сказати, не хочуть, „базарним язиком" правити, як то вони часто кажуть. Але є ще у нашого п.-отця н а й в и щ а влада—його жінка, і як матушка прикажуть батюшці не служити по українськи, то так і є.

Не дивлячись на те ми підучили дівчат і хлопців співати Службу Божу по українськи і 6.II, в неділю, почали в церкві співати по українськи. Батюшка служив по славянськи, а в кінці сказав нма проповідь, що хто його не слухає, (так як ми, що співаемо своєю рідньою мовою) той і Бога не боїться і нехай буде проклятий. Так, що наш отець духовний нас прокляв за нашу рідню мову в церкві, а зате всі люди повиходили з церкви дужезадоволені, почувши перший раз за цілий свій вік співи в церкві рідньою мовою. Але були й такі, переважно селяне з кольоній Решетиловки, що сміялися:—сміялися самі з себе, бож вони українці, а з мови української сміються. Вони, бачите, славянські „пєвчі", що мали помогти нам співати, бо мають добрі голоси От і сміялись: „як то вони Вовничани —просвітяне заспівають без нас". А ми заспівали й без них; трошки, правда, було тяжко, то ми й просимо їх єднатися до т-ва „Просвіта", до гуртка співочого. Годі сміятися вам по кутках, бо за вашими плечима лихо з вас сміється. Годі слухати тих, що тільки знають витирати Гершкові стіни, та киснути в горілці, такі заведуть у темряву, в якій і самі живуть.

Вовничане й Решитилівці, подумайте добре, що то є освіта для чоловіка. Є в нас філія т-ва „Просвіта", є багато книжок передплачуємо часописи з ріжних міст, приходиться йти по сусідах, деб найти місце, щоб прочитати щось потрібне для нашого майбутнього. Чи не краще, замість глузування з тих своїх селян, що працюють на освітньому полі, та піятики, порадитись та зложитись всім і поставити Народній Дім, де ми всі моглиб проводити свобідній од роботи час, почути от других, чи самому почитати шось добре... Беріться за діло в добрий час!

Просвітянин.

Схаменіться.

[с. Костянець, пов. Дубно].

Колись двір був панський, але як землю пан продав, то й разом попродав будинки. Будинки й кавалок землі біля будинків купив селянин В. Я. На просьбу просвітян В. дозволив їм збіратись у свойому домі на співанки. Тепер найшовся якийсь жид Шая, дав В. Яві пятьдесять рублів золотом на рік і той віддав хату Шаї. Наша філія просила Янчара, щоб він не пускав жида, але це нічого не помогло. Зараз Шая одкрив склеп тай продає всяку дрібницю, не виключаючи й гіркої. Не довго побув Шая в Костянці, всього кілька місяців, але вже розжився, що й не підступай до нього, а його синок зараз випихає з клітки, як що хто не до вподоби скаже. І ходять наші люде, старші й молодші до Шаї, носять свою працю, голови собі задурманюють і не бачать, як за свою працю собі-ж лихо купують, зайдів збагачуючи. Адже не зі свого, а з нашої праці Шаї 50 рублів золотом заплатив. Схаменіться люде, погляньте правді ввічі та протоптуйте стежку туди, де наша краща доля кується—до Т-ва „Просвіта". Хіба-ж не краще булоб, колиб тих 50 рублів золотом на „Просвіту" дати, й „Просвіту" замість шинка в доброму будинку мати? А скільки тоді осталось би ще по кишенях у людей грошенят, що за рік у шинок попливуть...

Костянецький.

Про „торговельну" працю кіоска „Прогрес".

[Кремянець].

Загально прийнята аксіома кожного торговельного підприємства в його діяльности є: п р о в а д и т и операції так, щоб окупити адміністрацію, помешкання й взагалі всі видатки, звязані з веденням підприємства, та ще мати до того якийсь зиск, на котрий можна булоб поширити підприємство.

Тим часом в практиці „Сельробівського" кіоска спостерігаемо инший метод „праці". Так напр. граматики грецької мови, що коштують у продажі по 5·40 зол., а собі по 4.68 золот. п. Маркопольський продає по 4·20. зол. Повстае запитання мимоволі, чи оправдує книгарня себе з торговельної точки поглядб. Очевидно, якусь иншу мету переслідує кіоск „Проґрес", а в першу чергу підриває істнування просвітянської книгарні. Кому потрібна така „праця" кіоску — нехай розбереться в цьому саме українське громадянство.

Кремянецький.

Не робіть з себе посміховища.

[с Рудка на Дубенщині].

Селяне зі всіх закутків нашого рідного краю горнуться до культурно-просвітньої праці: засновують філії „Просвіти", виписують журнали, газети. А в нашій Рудці тихо, наче в домовині; не чути того корисного гомону. Наша молодь забуває, що життя її ще впереді і замість того, щоб проводити вільний час за книжкою, газетою, — прочитати що, чи послухати, що діється в світі, де і як проводить час свідома молодь, і собі взяти приклад та стати свідомими—вона бавиться, гуляє, напивається; на газету, журнал чи книжку пару золотих, то шкода, а як на горілку, 3 зол. за пляшку, то кожний раз найдеться. Не робіть з себе хлопці посміховища, бо горілка до добра не доведе вас. Геть нехай заростає для вас ця стежка терном і осокою, щоб ходити випивати до коршми тудою. Час взяти приклад з других сіл, та заснувати йнам читальню або філію Т-ва „Просвіта".

Селянин.

Аматорська вистава.

[с. Новоставці, Рівенського повіту].

В неділю 20 лютого ц. р., в салі Матуеша аматорський гурток при кооперативній читальні в с. Новосілках (Здолбун. пов.) відіграв драму в 4 діях „Батраки". Вистава пройшла добре, тільки публика вела себе не дуже добре, бо на салі помічався часами гомін, що глушив гру на сцені. Вечер закінчено танцями. Грала духова оркестра німців з кол. Мар'янівки.

Забутий.

Пошана й подяка таким людям.

[с. Гаі Бережецькі на Кремянеччині].

Завдяки невсипущій праці громадянина Василя Хмелюка громаді с. Гаїв вдалося побудувати нову церкву в память полеглих жовнірів в світову війну і в память повороту в свої рідні о селі струдженого війною населення. Важко було виконати це завдання п. Хмелюкові із-за браку грошей. Не обішлося тут і без шиканів з боку солтиса с. Гаїв Петра Петручка, який разом з волостним писарем Юрчиком навіть забивав цвяками двері вже збудованої церкви. Але будову церкви таки скінчено і 21.XI 26 р. відбулося урочисте її посвячення при великому здвизі народа. Було аж 4-ох священиків і два хори; настрій був величній, по адресі п. Василя Хмелюка почулися од духовенства й громадян подяка. Не можна оминути й другої заслуги громадянина Василя Хмелюка: за його ініціятивою повстала також школа. Не обійшлося й тут без перешкод з боку несвідомих, що не знають, що то є школа Часть с. Гаїв одділилася, боячись школи, а за нею й примусового посилання дітей і видатків на шкільні прибори і назвали свое село Крижані. Тепер в Гаях є школа, з якої користають і другі села.

Сусід.

Кожний українець мусить бути членом Т-ва „Просвіта".

Свято Т. Шевченка

Луцьк. В неділю 20 березня заходами і силами української гімназії в Луцьку, при переповненій по береги салі гімназії, відбувся концерт вечір на честь 66 роковин смерти Тараса Шевченка. На особливу увагу заслуговує реферат директора гімназії п. Р. Шклара особливо ті місця, де він підкреслював, що Шевченко є для нас Пророком і Апостолом чину й боротьби за волю, за найвище право нації, а нашим святим обовязком є сповнити Його невмирущі заповіти. Миле враження зробила виконана учнями переважно молодших клясів п'єска „Тарас-дитина". Далі йшли концертові точки, виконані хором гімназії під дірігуванням п. Федоренка бездоганно. Дуже приємне враження на присутніх зробила, як і торік, чудесно, мистецьки удекорована саля.

На концерті були м. н. волинський воєвода п. Мех, староста п. Багінський і ин. вищі представники адміністрації.

Свято закінчено відспіванням „Заповіту" і національного гимну „Ще не вмерла". Загальне враження у всіх добре.

Присутній.

Шайно, пов. Ковель. Дня 13 березня б. р. заходами управи місцевої бібліотеки-читальні, в нашому селі було перший раз відсвятковано роковини смерти Т. Шевченка. За кілька днів перед святом повідомлено було всіх членів, що після Служби в неділю буде відправлена панахида за упокій великого Співця України, і запрошувалося для більшої урочистости прибути до церкви всіх членів. Велике враження на присутніх зробила відправа панахиди по українськи, селяне з увагою прислухувались до співу рідною мовою. Добре булоб, колиб управа читальні потурбувалась, щоби Служба Божа відправлялась по українськи завше і зробила в цій справі відповідні заходи. По першій годині в читальні був прочитаний життєпис Поета, і проспівано „Заповіт". Хоч і дуже скромненько відсвятковано свято, а всетаки і наші просвітяне помянули свого найбільшого письменника „не злим тихим словом".

Мушу відмітити, що ні в церкві ні й читальні не було Омеляна Лавренюка (заст. голови), який затеж ніколи не пропустить нагоди, щоб не піти на весілля і там не наробити ріжних хуліганських вчинків.. На цьому місці пятную поведінку Ом. Лавренюка, так як останній своїми виходками компромітує всіх просвітян. Всіх же членів прошу звернути увагу, кого вони мають в особі заступника голови.

„Селянин".

Ченстохова. Заходами Українського Товариства Допомоги Емігрантам з України в Ченстохові відсвяткували дня 13 березня ц. р. тутешні українці 66 роковини смерти незабутнього Кобзаря України Т. Шевченка.

Скідель на Гродненщині. 13 березня гурток українських емігрантів, що перебувають на ріжних роботах в Скіделю і околиці, влаштував урочисте свято Тараса Шевченка. По Службі Божій настоятель скідельської парафії п.-о. Павло Веселіцький і о. дияков Петро Іссар відслужили урочисту панахиду. Дуже гарно співав місцевий церковний хор під керовництвом п. Т. С. На панахиді були присутні місцеві громадяне і представники від декотрих сіл. При співах „Со святими" і „Вічна память" многі з присутніх плакали. П.-о. Павлу Веселіцькому і п.-о. дияконові гурток емігрантів українців приносить щиру подяку та гаряче співчуття їх долі на еміграції, а також що добре зрозуміли значіння великого традиційного дня для українців. Після церкви цей же гурток запросив гостей, переважно міщан і селян, до одного міщанського дому, де п. Т. С. прочитав коротенький реферат про життя і терпіння Тараса Шевченка. Присутні відспівали „Заповіт", народний гимн український і білоруський, а по відспіванню „вічна память", відбувся скромний заупокійний обід. Після відспівання ще раз „Заповіту" присутні розійшлися домів. Всім учасникам урочистого свята, а також гурткові співаків, український гурток емігрантів приносить щиру подяку.

Присутній.

УВАГА.

До відома Виділів Філій і читалень „Просвіти".

Вийшли з друку й готові до продажі членські виказки для членів читалень. Одна виказка коштує всього 10 грошів. Виказки друковані на гарному картоні у формі маленької книжечки. Кожна читальня повинна скористати з нагоди й замовити їх в потрібній кількости відповідно до числа членів читальні. Разом із замовленням належить пересилати належну квоту.

Канцелярія Т-ва „Просвіта" у Львові, Ринок, 10.

НОВИНКИ.

Нова Рада „Просвіти" в Кремянці. На Загальних Зборах Кремянецької „Просвіти" 27 березня величезною більшістю обрано до Ради Т-ва таких осіб: М. Черкавського, С. Жука і п. Терновця. З попереднього складу Ради лишились в Раді: Б. Козубський і І. Яськевич. Отсих пять членів Ради вибрали з поміж себе головою Ради п. Сен. М. Черкавського.

Термін кваліфікаційних іспитів для учителів продовжений. — З Варшави повідомляють, що наслідком інтервенцій у міністра освіти термін для здавання учителями народних шкіл кваліфікаційних іспитів, що минав дня 30 серпня ц. р., продовжено до 1930 р.

Нові 50 і 5-ти золотові банкноти. Вийшли в обіг уже нові 50 і 5-ти золотові польські банкноти, які мають инший вигляд і троем менший розмір. Міністерство скарбу приступає до поступового стягнення старих банкнотів теї вартости, що є теперв обігу, і замінює їх новими.

Новобранці з 1904 і 1905 р., що не відбули досі військової служби, будуть покликані до війська в травні ц. р. Одночасно буде покликана також половина новобранців, уроджених в р. 1906 р.

Самоврядовий З'їзд. В кінці квітня має бути скликаний воєвідством з'їзд представників комунальних союзів.

Кримінальна хроніка м. Луцька і повіту.

— Дня 15.III ц. р. в Торчині зловлено на гарячому вчинку кишенькової крадіжі мешк. м. Любартова Шимона Шляхтмана, котрий в часі ярмарку хотів селянинові с. Березє, щуринської гм. Трохимові Свирині витягнути з кишені 60 зол.

— В ніч на 17.III ц. р. в мешк. с. Забороль, торчинської гм. Марка Гловацького з незамкнутого хліва вкрадено корову вартости 400 зол.

— Дня 16.III ц. р. в Рожищах заарештовано мешк. с. Ставка, Рівеського повіту, Афанасія Фасольку, пошукуваного слідчою поліцією в Рівному за крадіж машини.

— Дня 16.III ц. р. мешканці с. Нова Чіяниця в лісі найшли чоловіка невідомого призвища, непритомного з раною в голові. В дорозі до шпиталю в Луцьку він помер.

— Дня 17.III ц. р. коло год. 19 у мешк. м. Луцька (вул. Костюшка, 11) Мошка Вайсберга невідомі справці покрали одіж на суму 1.000 зол.

Необережне обходження зі зброєю. Дня 19.III м. р. мешканець с. Берестяни, Силенської гм. Станіслав Літвінський через необережність вистрілив з обрізної рушниці, ранивши себе і селянина того-ж села Харитона Глинюка. Ранених одвезено до шпиталю в Луцьку.

Біржа на 2.IV.: Доляр америк. 8.88, золото 5 руб. 23·30 зол.

Ціни на збіжжа за пуд.: жито—5·70, пшениця—8·80, ячмінь—5·60, овес—5·40, гречка—7, просо—7, ріпак—11, лянка—11, картоплі—1·40, конішина—50, вика—5·50 зол.

В кооперативі „Рільник" в Луцьку можна одержати щепи: черешень, вишень, яблунь і груш на умовах: 25 проц. вартости готівкою решту належности в кредит на 9 місяців.

Кредит Державного Рільного Банку на поліпшені насіння.

Державний Рільний Банк визначив на посівну весняну акцію б. р. 1.800.000 зол. на кредитову допомогу для набуття поліпшених насінь. Банк буде уділювати в біжучому році кредитів на ярові поліпшені насіння—для оригінальних насінь і перших одсівів вівса, кормових бу яків і картофель до розміру цілковитої їх ціни, для инших оригінальних насінь і перших одсівів до висоти ріжниці ціни зерна насіннього і консумційного.

Розмір теї ріжниці встановлюється для оригінальних насінь на 75 проц. для перших одсівів на 40 проц. біржевої ціни консумційного збіжжа.

Тих кредитів уділює Банк в формі дисконтовання годівельним фірмам і насіньовим господарствам, обнятим виказом Міністерства Рільництва і Державних Дібр, векслів, виставлених одборцями, себ-то хліборобами, рільничими кооперативами, синдикатами і анольогічними інституціями.

Ті векслі повинні бути вистав

Т. Тедді.

Як обдурюють селян.

Малюнок з сучасного життя. Діється в одному з повітових міст на Волині, в помешканні „biuro prośb i podań".

Дієві особи. „Меценас" з під темної звізди, мишурис Аврумко Купервас і наш селянин Омелько Баран.

Невеличка кімната з одним вікном. Біля вікна бюрко, пара креселок і цератова канапа під стіною. На стіні біля бюрка телефонічний апарат без жадного сполучення, а над апаратом електричний дзвоник, від котрого дроти ховаються в шухляді бюрка.

За бюрком сидить „меценас", молода ще людина, років 35, типовий пройдисвіт, байдуже перелистує якусь книжку й безнадійно чекає. Чути легенький стук у двері. Входить на вшпиньках рудий з застовпленим на обличчу жидок, років 27-30, Аврумко Купервас і починає шептатись з „меценасом". Потім таємничо щезає й за хвилинку впроваджує немолодого вже селянина Омелька Барана. Селянин стає біля самих дверей і несміло озирається. Аврумко випихає його наперед, а сам стає за спиною Барана.

Меценас. А що скажете?

Баран. До вашої милости, паночку...

Меценас. В чому річ? Оповідайте скоріш, бо не маю часу!

Баран. Так, що повістку маю на суд і хочу просити вашої милости, коби взялися за мою справу.

Меценас. Щож то за справа? Папери якісь маєте?

Баран. А як же, маю. (Виймає з-за пазухи папери й подає їх „меценасові")—З суда прислали... (Меценас розгортає папери і починає читати, похитуючи від часу до часу журливо головою).

Меценас. Ні, за цю справу я не візьмуся.

Баран. Та й чомуж, паночку?

Меценас. Безнадійна справа. Не варто було й турбуватись... (Баран розтерянно дивиться спочатку на „меценаса", потім на Аврумка).

Аврумко (пошепки до Барана)— Просіть, просіть, пана меценаса.

Баран. Паночку! А можеб ви таки взялись?..

Меценас. Ні, ні! Не просіть, бо нічого не поможе...

Баран. О то нещаслива година. Та й щож його тепер робить?

Меценас. Нічого. Справа програна.

Баран. Та й як же це?... А можеб ви повернули справу? га? — Я вже той... і заплатив би вам добре. Землю-ж я купив. Отже й купча на землю. Прошу вас, паночку!

Меценас. Ну, коли ви вже так просите, то спробую поговорити з презесом суду. Тільки це дорого коштуватиме вас.

Баран. А скільки?

Меценас. Двісті золотих.

Аврумко. (Знову шепче до Барана) —І—і—і, як дешево! Давайте скоріш гроші!

Баран. (Мнеться, чухається) — Та воно звісно, що дорого. Деж такі гроші при нашій бідности. Можеб ви щось уступили? га?

Меценас. А ні гроша. Треба-ж дати й прокураторові й презесові суду. Мені мало що й залишиться. Зрештою, пошукайте собі иншого адвоката; я за цю справу не візьмуся. (Баран відвертається, витягує гаманець і починає рахувати гроші. Руки його тремтять, він все не може відділити папірця від папірця. Нарешті відрахував і подає їх меценасові. Меценас бере гроші, спокійно перераховує їх і кладе в кишеню. Потім встає, підходить до удаваного телефонічного апарату й починає крутити корбою. Прикладає трубку до вуха).

Меценас. Гальо! гальо! Прошу Луцьк, Окружний Суд... За хвилинку? — Добре, я зачекаю. (Вішає трубку й знову сідає за бюрко. Баран уважно стежить за кожним його рухом. Через хвилин дві три „меценас" відчиняє шухляду бюрка й непомітно натискає гузик від електричного дзвінка над телефонічним апаратом. Дзвоник починає дзвонити. „Меценас" зачиняє шухляду, встає й бере телефонну трубку.

Меценас.—Гальо! гальо! чи то Луцьк? окружний суд?... Чи то пан презес?... А-а а! Моє ушанованко, моє ушанованко! Якже здоровлячко, пане презесе?.., га?... Моє як?... Краще не питати. З того часу, як ми останній раз пили по чарці з паном презесом, у мене ще й досі голова болить. Що чувати доброго? Колиж на полювання, пане презесе?.. Завтра?... Добре, добре... До речі. Маю прозьбу до пана презеса, одну малюсеньку прозьбу. Там у пана презеса в суді є справа селянина Барана за землю... Що? Безнадійна? А може, пане презесе, щось зробите!... Вчиніть цю ласку для мене!.. Я вже для пана презеса вистараюся такого веприка, що ціла околиця дивуватиметься. Добре, пане презесе? Цеж така дрібниця... Значить згода?... Можна бути певним, що справа на його користь?... Дякую, сердечно дякую!... Так завтра зустрінемося?... До побачення!.. (Вішає трубку й звертається до Барана).

Меценас. Чули? Все буде гаразд. Ідіть тепер додому.

Баран. (кланяючись) — Спасибі вам паночку, спасибі. До смерти не забуду. (Виходить — його проважає Аврумко. Меценас задоволено тре руки, сідає за бюрко й раптом, віби трохи споважнів, задумується. Входить Аврумко Купервас).

Аврумко. Ну, що? Разве я не гаварів, что у нас дело пайдьот? Пожалуйте мнє мой процент...

лені на суму кредитовану Банком включно з опроцентованням уділеного Банком кредиту, не вищим, коли ходить про рільників, ніж 12 проц., а для кооперативів і analoгічних інституцій—10 з полов. проц. річно. Вексли можуть бути виставлені на цілий час уділеного кредиту, але не довше, ніж на 9 місяців, при чому Рільний Банк що до того кредиту векслів рішучо прольонгувати не буде.

Веселий кутик.

В гімназії.

— Від чого походить слово революція?

— Від револьвера, прошу пана професора.

Ох, ті діти...

— Мамусю, чи люди родяться з землі?

— А чому ти питаєш?

— Бо один пан питав татка про мамусю: а звідки, каже—ти таку бабу викопав?

Рабінова мудрість.

Приходить жид до рабіна за порадою і питає його, чи можна забати в суботу вош?

— „Ні"—відповідає рабін.

— А блох?

— Блох можна.

— Чому так?—питае жидок.

— Бо блох— відповідае рабін, — може втекти до неділі, а вош зажде, поки ти її на другий день заб'єш.

Переписка Редакції й Адміністрації.

— Селянин, Оришківці. Великі дописи мусимо скорочувати, бо займають багато місця, якого в нас бракує. Цим не зражуйтеся й пишіть. Все робиться для користи діла.

— Просвітянин, Рудка Козинська. Подібний допис був уже поміщений в „Укр. Громаді".

— Мильчанин. Листа отримали, дописи використаємо.

— А. Арсенюк, Рудка. Оповістку помістили, доказові числа вислали. Належиться 3 зол., які просимо надіслати.

— Ів. Теребусь—Вербковиці. 3 зол. одержали. Заплачено до 1.VI.

— Д. Бруля—Шклінь. Часопис висилаємо з Ч. 7. Коли солтис не доручає, внесіть до гміни на нього скаргу. Про кожне неодержання часопису повідомляйте.

— П. Люб—ий.—Чарна Весь. Вірш і сміховинки помістили. Дякуємо. Не забувайте надалі. За українськими книжками звертайтесь до Книгарні Наук. Т-ва ім. Шевченка у Львові, Ринок, 10.

— п. Ч. Д-й. Слонім, скр. п. № 27. Заплачено до 1-IV ц. р.

— Д. Скіба—Чарторійськ і М Бохенек—Орля, часопис висилаємо. Чекового конта не маємо. Передплату висилайте поштовим переказом.

— П. Пархомюк—Дуб. Коршма. Листа одержали. Часопис поданим передплатникам висилаємо. Пораду вислали листом.

— П. Шимків—Белз. —Часопис висилаємо. До кінця року належалося-б 8 50 зол.

— п. Д-р Г. Олійник в Грималові. Одержали. Дякуємо. Заплачено до 21.VII.

— Т. Марценюк—Рудка. Листа одержали. Дякуємо. Заплачено до 16.III. Одержали тільки 2 зол.

— Філія „Просвіти" в Лежайську.—10 зол. одержали. Дякуємо. Заплачено до 1 X.

— П. Колесник — Почаїв. Заплачено тільки до 1.III.

— Читальня в Жежаві. 4 зол. одержали. Заплачено до 22.III.

— Читальня в Орхівці.— 4 зол. одержали. Заплачено до 9.VII.

— П Максимчук—Клевань. 5.50 зол. одержали. Дякуемо. Заплачено до 12.VIII.

— Пан-отець В. Тхоржевський в Качановичах Одержали. Дякуємо. Заплачено до 1.III.

— Пан-отець В Ходацький Пирятин. Одержали. Заплачено до 1.I ц р.

ОГОЛОШЕННЯ

Згідно наказу Міністра Військових Справ з дня 15 березня 1927 р., виданого на підставі арт. 70 Закону про загальний обовязок військової служби з 23.IV 1924 року, в цьому році будуть покликані на 4-х тижневі військові вправи:

рядові резерви кат. А зі слідуючих річників:

а) Р. 1902 (підофіцери і рядові) піхоти (за винятком надконтингентових невишколених) танків і звязку;

б) Р. 1900 і 1899 (підофіцери і рядові) всіх родів зброї і служб (з винятком військової фльоти), котрі з яких-будь причин не відбули законних вправ у році 1925 і 1926.

На 4-х тижневі надзвичайні вправи:

а) Підофіцери резерви річника 1898, 1891 і 1890 з усіх родів зброї і служб за винятком військової фльоти.

б) Рядові резерви річника 1903, 1902 і 1901 в летунстві (тільки літаючий персонал, пільоти і летун. стрільці), а рівнож т. зв шиковачі в бальонах.

На 3 тижневі надзвичайні вправи:

Рядові резерви річника 1898, 1897 і 1896 в летунстві (тільки літаючий персонал пільоти і лет. стрільці), і тільки шиковачі в бальонах.

Близчих інформацій уділяють всі Гмінні Уряди і Магістрати Луцького повіту.

УКРАЇНСЬКИЙ ЦЕРКОВНИЙ З'ЇЗД.

Комунікат Організаційного Комітету.

Ч. 1. Дня 25 березня 1927 року.

Подається до загального відома, що ініціятивна група Українського Православно - Церковного З'їзду, згуртована досі при редакції журнала „На Варті", передала від сьогодня всю справу підготовки та скликання того З'їзду виборному ОРГАНІЗАЦІЙНОМУ КОМІТЕТОВІ, складенному з представників ріжних повітів, заселених українською православною людністю.

Членами Організаційного Комітету обрані слідуючі особи: П. п. Д-р Арсень Річинський та Петро Каркушевський (Володимир), Дмитро Романенко та Платон Доманицький (Ковель), Іван Власовський, Іван Бондарук і Лаврин Арцабка (Луцьк), Антін Кентжинський, Степан Семенюк і Данило Ковпаненко (Рівне), Федір Тихоневич (Здолбунів), Федір Назарук (Дубно), Іван Янович і Микола Маринюк (Кремянець), Мкола Шугаевський (Остріг), Павль Артемюк і І. Соловій (м. Берееть).

Повіти: Костопіль, Сарни, Столин, Кобрин, Камінь-Каширський, Любомль, Горохів—та инші з українським населенням повинні негайно визначити також по одному чи два своїх представників до Організаційного Комітету для оповіщення людности та організованої підготовки У. Ц. З'їзду на місцях.

Членам Організаційного Комітету ставиться в обовязок: виробити спільний плян підготовки всього українського населення Волині й Полісся до У. Ц. З'їзду і перевести цей плян у життя на місцях, установлюючи живий контакт з населенням свого повіту та подаючи йому всі інформації в цій справі.

Всю переписку в справі Українського Церковного З'їзду направляти на адресу Д-ра Річинського м. Володимир, а гроші висилати на імя Бондарука Івана м. Луцьк, Ягайлонська 93, Украї̈нбанк.

Президія Організаційного Комітету:

Д-р Річинський, Ів. Власовський, Ів. Бондарук.

Комунікат Організаційного Комітету.

Ч. 2. Дня 25 береня 1927 року.

Подається до загального відома, що організаційна праця по підготовці УКРАЇНСЬКОГО ЦЕРКОВНОГО З'ЇЗДУ належить ВИКЛЮЧНО до ОРГАНІЗАЦІЙНОГО КОМІТЕТУ, який переводить її згідно з виробленим одностайним пляном та уділяє всіх інформацій громадянству (для того власне кожний повіт має своїх представників в Організаційному Комітеті). Через те всякі сепаратні спроби окремих осіб чи організацій—провадити поза Організаційним Комітетом будь-яку акцію для переведення своїх цілей, або надання З'їздові иншого характера — вважатимуться виступами ворожими для Українського Народу і Православної Церкви.

Зокрема Організаційний Комітет зазначає, що заклик Хшанівської Філії Українського Центрального Комітету, розісланий разом з проєктом внеску про відокремлення Української Церкви в Польщі від сучасного епископату й Варшавської Митрополії, як опанованих росіянами і ворожих нашому народові,— цей заклик і внесок росповсюджено самочинно, без жадного порозуміння ані з ініціятивною групою, ані з Організаційним Комітетом. Через те, не обговорюючи тої справи по суті, застерігаємо одначе наше громадянство—не виступати сепаратно без порозуміння з Організаційним Комітетом, аби не давати ворогам Українського Народу можливости в той же спосіб провокувати У. Ц. З'їзд, сіяти в громадянстві заколот і анархію, та вороже настроювати владу духовну й цівіль у проти українського церковного руху.

Закликаємо громадянство на далі дотримуватися вказівок тільки Організаційного Комітету та його членів по окремих повітах.

Президія Організаційного Комітету:

Д-р Річинський, Ів. Власовський, Ів. Бондарук

УКРАЇНСЬКИЙ ЦЕРКОВНИЙ З'ЇЗД.

Наглий виїзд Митр. Діонисія закордон робить недоцільним скликання українського церковного з'їзду підчас його неприсутности в Польщі. З другого боку скликання з'їзду підчас Великого Посту незручне для духовенства.

З тих мотивів організаційне Бюро відкладає з'їзд на після Пасхи. Точний термін буде в свій час оголошено, а поки що закликаємо намічати делегатів від кожного села та подавати їх адреси до Бюра з'їзду (Володимир, д-ру А. Річинському).

ДО ВІДОМА ГОРОХІВЩИНИ.

Декретом п. Волинського Воєводи з дн. 3 березня б. р. № 1188|13 залеґалізовано статут товариства „Горохівська Повітова Просвіта" (№ реєстру 466). Бажаючих вступити в члени Т-ва, або відкрити філію „Просвіти", проситься звертатись до канцелярії Т-ва, яка міститься тимчасово в домі М. Баламута при вул. Міцкевича 68.

Рада Т-ва „Просвіта" в Горохові.

Присвячена 10-тій річниці революції на Україні IV книжка **Літературно-Наукового Вістника** вже вийшла з друку і продається скрізь.

Опріч віршів і белетристики, книжка приносить ряд статей, що підводять підсумки памятного 1917 року, культурні і політичні.

КОНКУРС.

Магістрат м. Луцька цим оголошує конкурс на обняття низчезазначених посад:

1) Мійського архитекта з утриманням після VIII зглядно VII ст. сл платень державних урядовців з 25 проц. додатком комунальним.

2) Помішника архитекта з утриманням після IX ст. сл. платень державних урядовців разом з 25 проц. додатком комунальним.

До прохання на посаду Архитекта належить долучити:

а) документ скінчення вищих архитекторських студій,

б) копії свідоцтв кількалітньої будівельної практики (бажано комунальної);

в) доказ польського громадянства,

г) життепис,

д) право провадження будівельних робіт.

Допускаємий вік оферента 40 літ.

До прохань про посаду помішника архитекта належить долучити:

а) доказ укінчення вищих студій земельної інжінерії або абсолюторію (бажана практика),

б) доказ, що мається польське громадянство і

в) життепис.

Термін складання оферт на повищі посади призначається на день 15 травня (мая) ц. р. до години 11-ї в пол.

(—) *Чарковскі*
Президент м. Луцька.

Луцьк. 26 березня 1927 р.

СПИСОК

громад кремянецького повіту, що склали пожертви на будову Народнього Дому в Кремянці по підп. листах на протязі місяця січня б. р.

(Кінець).

Повернули підписні листи чистими такі села:

Рідкодуби, Бережці, Борки, Соснівка, Вілія, Горинка, В. і М. Куниnець, Плиска, Татаринці, Кудлаївка, Верещаки, Ст. Олексинець.

До цього часу не повернули підписних листів і не дали ніякого справоздання про збірку такі села: М. Раковець, Видківці, Будки, Левківці, Ст. Почаїв, Ростоки, Дунаїв, Куликів, Автонівці, Сураж, Ходаки, Кордишів, Круговець, Садочки, Васьківці, Вовківці, Ланівці, Юськівці, Бодаки, Котюржинці, Звиняче, Залісці, Лопушно, Мосуровці, Шили, Шинківці, Решнівка, Вербовець, Білозірка, Корначівка Біл. Борсуки (№ 195 Шандрук Пилип), Пищатинці, Підгайці, Волиця, Куськівці.

Комітет висловлює свою щиру подяку всім уповноваженим, які проявили певну енергію по збірці пожертв на Б. Н. Д. одночасно Комітет, подаючи список сел, які підписних листів не повернули, просить уповноважених конче це зробить як найскорше.

Комітет Б. Н. Дому
в м. Кремянці.

СПРАВОЗДАННЯ

з концерту - балю, влаштованого Батьківським Комітетом Луцької Української гімназії дня 5 березня б. р. в салі „Просвіти" на користь незаможних учнів гімназії.

Прибутки:

За продані квитки	зл. 397,50
„ „ програми	„ 22,23
„ бенефіції	„ 66,—
„ самопожертв.	„ 95,—
„ вішалка	„ 35,35
„ буфет	„ 630,70
Разом	зл. 1237,78

Видатки:

Виплачено музик.	зл. 80,—
„ Щербині	„ 105,50
Буфет	„ 351,85
Ріжні видатки	„ 231,40
Разом	зл. 768,75

Чистого прибутку—зол. 469,03.

Батьківський Комітет

Видавець Сенатор М. Черкавський Łuck, Drukarnia F Richtera Відповід редактор С. Вишнівський.